
KDO ODCHÁZÍ ANEB VZPOMÍNKA NA DANIELU HODROVOU

JAKUB SOUČEK

Poslední srpnový den roku 2024 odešla významná česká literární teoretička a spisovatelka Daniela Hodrová (5. 7. 1946 Praha – 31. 8. 2024 Praha). Stalo se tak v tichosti necelé dva měsíce po jejích 78. narozeninách.

O nesmírné erudici dotyčné, z níž vyplynulo teoretické i prozaické dílo, primárně svědčí přehled vystudovaných oborů. Kromě svých základních oborů, kterými byly rusistika a bohemistika, studovala Daniela Hodrová také francouzský jazyk a literaturu a k tomu i literaturu srovnávací (až do zrušení tohoto oboru).

Výčet odborných prací Daniely Hodrové začíná diplomovou prací *Jezdec a dáma. Vektory stylu Andreje Bělého*, na kterou navázala disertace *Román zasvěcení*. Její doktorská práce však u komise neuspěla. Paradoxně právě za *Román zasvěcení* obdržela Daniela Hodrová v 90. letech titul DrSc. Do sáhodlouhého výčtu všech odborných publikací této dlouholeté vedoucí oddělení teorie literatury při ÚČL AV ČR v Praze se ovšem pouštět nehodlám, jelikož by se jednalo o pouhé replikování slovníkových hesel, nicméně pro pochopení vědeckého zájmu Daniely Hodrové je nutné zmínit nejen *Hledání románu*, ale především i rozsáhlou poetologickou práci *...na okraji chaosu...*, se kterou se dodnes seznamují studenti tuzemských bohemistik hned v prvním ročníku.

Na poli krásné literatury debutovala roku 1964 básněmi v časopise *Divoké víno*, ve kterém byl v 70. letech publikován také úryvek její dosud knižně nevydané prózy *Pravonín*. V prozaické tvorbě Daniely

Hodrové se snoubí její teoretické poznatky a uvažování o možnostech románové formy s tematizací Prahy, jakožto jeviště pro její postavy-loutky. Dokladem je volná trilogie *Podobojí*, *Kukly* a *Théta*, později spojené a souhrnně vydané jako *Trýznivé město*. Dále také prozaický bedekr *Město vidím* a román *Perunův den*, který se vyznačuje mj. postmoderní hrou s biblickými motivy. Po těchto titulech a zániku nakladatelství Hynek, se kterým autorka dlouhodobě spolupracovala, přišly romány *Vyvolávání* a *Točité věty* ověřené literárními cenami. Těsně před autorčinou smrtí vyšel ještě sumarizační román *Co přichází aneb Cesta na kouzelný vrch*, v němž na vskutku malém prostoru dokázala spojit všechny důležité prvky a charakteristické znaky ze své předchozí prozaické tvorby.

Prozaickému dílu Daniely Hodrové se vždy dostávalo mimořádně pozitivního ohlasu. Za svoje romány tak Daniela Hodrová převzala Státní cenu za literaturu, Cenu Franze Kafky a také Magnesii Literu za knihu roku. Její prozaická a esejistická práce figuruje také v seznamu *Český literární kánon po roce 1989*.

Díky komplexní provázanosti autorčiných románů s literárně teoretickými pracemi se Daniela Hodrová stala osobností, která mimořádně ovlivnila podobu a kvalitu české literatury konce 20. a počátku 21. století a jejíž literární odkaz dokázal dát úsloví „vita brevis, ars longa“, další rozměr.